

Asia: VN/9125/2021-TEM-1

Luonnokset valtioneuvoston asetuksiksi (3 asetusta) / Alueiden kehittäminen ja EU:n alue- ja rakennepolitiikka 2021 - 2027

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa asetusluonnoskokonaisuutta koskevat näkemyksenne ja yleiset huomiot alla olevaan tekstikenttään. Yksityiskohtaiset vastaukset pyydämme esittämään asetuskohtaisesti alempana olevan ryhmittelyn mukaisesti.

-

Yleistä

Onko asetuksen rakenne mielestänne selkeä sen soveltamisen kannalta?

Jos katsotte, että asetuksen rakenne edellyttää tarkennuksia, voisitteko tarkentaa miltä osin ja miten?

-

1 luku Viranomaiset ja niiden tehtävät

1-4 § EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman viranomaiset ja niiden tehtävät ja vaatimukset

- **Onko tehtävistä ja vaatimuksista säädetty selkeästi?**
- **Miltä osin muistiota pitäisi tarkentaa tältä osin?**

-

5 ja 6 § Välittävän toimielimen tehtävien kokoaminen

- **Onko kokoamisesta säädetty selkeästi? Tulisiko tehtävien kokoamista avata asetuksen muistiossa?**

-

7 § Alueiden uudistumisen neuvottelukunnan (AUNE) kokoonpano

- Pitäisikö neuvottelukunnan tehtävästä säätää tarkemmin (vrt. lain 15 §)?

On tärkeää, että alueiden uudistumisen neuvottelukunnassa ovat edustettuina suuret kaupungit, jotka ovat alueiden merkittävimpiä toimijoita ja kehittäjiä. Toimeenpanoasetuksessa tulee säätää, että suurten kaupunkien tulee olla edustettuina neuvottelukunnassa. Tämä on edellytys sille, että rakennerahasto-ohjelmalla edistetään aluekehittämisen tavoitteita, joissa on vahva kaupunkipoliittinen painotus. Nimenomaan kaupunkiseuduilla ratkaistaan keskeisiä Euroopan unionia koskevia haasteita rahoituskaudella 2021-2027.

9 §. Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman seurantakomitea

- Onko seurantakomiteasta ja sen tehtävästä säädetty selkeästi?
- Onko seurantakomiteasta ja sen sihteeristöstä säädetty selkeästi?

Koska kestävä kaupunkikehittäminen on keskeinen osa alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaa, pitää Helsingin kaupunki tärkeänä, että kaupungit huomioidaan seurantakomitean kokoonpanossa.

10 §. Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman valtakunnallisen teeman johtoryhmä Onko johtoryhmästä ja sen tehtävästä säädetty selkeästi?

- Jos ei, miten muuttaisitte tai täydentäisitte pykälää?

Valtakunnallisten teemojen johtoryhmissä tulee huomioida kaupunkien edustus niiltä osin kuin kyseessä oleva teema koskee kaupunkeja.

11 § Maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) toimikausi ja kokoonpano

Onko MYR:n kokoonpanosta säädetty selkeästi, kuitenkin aluekohtainen joustavuus säilyttäen?

Onko sihteeristön kokoonpanosta ja tehtävistä säädetty selkeästi, kuitenkin aluekohtainen joustavuus säilyttäen?

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön kokoonpano on melko rajaava. Mahdollisuutta aluekohtaiseen tarkoituksenmukaisuusharkintaan tulee lisätä.

Miltä osin täydentäisitte tai muuttaisitte 1 luvun säännöksiä?

-

Muita huomioita lukuun 1

-

2 luku Ohjelmatyö ja yhteistyömenettelyt

Onko ohjelmatyöstä ja yhteistyömenettelyistä säädetty selkeästi ja riittävästi? Jos ei,

- mitä voisi selkeyttää?

- miltä osin haluaisitte täydentää tai muuttaa ehdotettuja säännöksiä?

-

Pykäläkohtaisia kysymyksiä:

13 §. Aluekehittämispäätöksen valmistelu, sisältö, toimeenpano ja seuranta

- Onko aluekehittämispäätöksen valmisteluun osallistujista, sisällöstä ja toimeenpanosta tarpeen säätää tarkemmin?

14 § Maakuntaohjelman sisällön rakenne, valmistelu ja aikataulu

- Onko maakuntaohjelman sisällöstä ja laatisesta säädetty riittävästi ottaen huomioon toisaalta alueiden välinen vertailtavuus ja toisaalta alueellinen joustavuus?

15 § Alueiden kehittämisen keskustelut

- Onko kuvattu riittävän selkeästi alueiden kehittämisen keskustelujen osallistajat, tavoiteltu lopputulos sekä seuranta?

16 §. Kestävän kaupunkikehittämisen johtoryhmä

Onko johtoryhmästä ja sen tehtävästä säädetty selkeästi?

- Jos ei, miten muuttaisitte tai täydentäisitte pykälää?

Helsinki kannattaa nykyistä yleisempää sääntelyä koskien maakuntaohjelman pitkän aikavälin strategisia linjauksia, maakuntaohjelmien laatimista sekä luopumista maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman laatimisesta.

Toimeenpanoasetuksen perustelumuiiossa todetaan (s.11), että "...keskustelujen asiasisällöstä riippuen voi olla perusteltua, että alueen keskusteluun osallistuu maakunnan keskuskaupungin...edustajia". Metropolialueen ja koko Suomen kannalta on tärkeää, että Helsinki on aina suoraan edustettuna aluekehityksen kannalta keskeisissä työryhmissä ja keskusteluissa.

Asetuksessa todetaan: "Kestävää kaupunkikehittämistä tukevien yhdennettyjen toimenpiteiden toteuttamiseksi tehtävä suunnitelma muodostuu

yhteistyösopimuksista työ- ja elinkeinoministeriön ja kaupunkien välillä. Toimeenpanolain 27 § 1 momentin mukaisen johtoryhmän jäsenistä päättää yhteistyösopimuksen sopimuspuolena oleva kaupunki".

Pääkaupunkiseudun osalta yhteistyösopimuksessa on useita kaupunkeja. Näin ollen 27 § 1 momentti tulisi muuttaa muotoon: ”Toimeenpanolain 27 §:n 1 momentin mukaisen johtoryhmän jäsenistä päättää yhteistyösopimuksen sopimuspuolena oleva kaupunki ja pääkaupunkiseudulla sopimusosapuolena olevat kaupungit.”

Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungit solmivat yhteisen ekosysteemisopimuksen valtion kanssa ja muodostavat yhteisen johtoryhmän. Kestävän kaupunkikehittämisen osalta rahoitettavien toimenpiteiden valinnan päätösvalta on sisältöharkinnan osalta ensisijaisesti kaupunkiviranomaisilla ja kaupunkikohtaisella johtoryhmällä. Välittävä viranomainen vastaa ohjelmanmukaisuus- ja tukikelpoisuusharkinnasta.

3 luku Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien hallinnointi

17 § Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman valvojana toimimisen vaatimukset

18 § Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman valvojan tehtävät

Onko Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien valvojana toimimisen vaatimukset ja tehtävät kuvattu selkeästi?

- Jos ei, miten muuttaisitte tai täydentäisitte pykälää tai niiden perusteluja?

-

21 § Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman kansallisen vastinrahoituksen hallinnoinnin vaatimukset

22 § Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman kansallisen vastinrahoituksen hallinnointiin liittyvät tehtävät

Onko Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien kansallisen vastinrahoituksen hallinnoinnin vaatimukset ja tehtävät kuvattu selkeästi (21 - 22 §)?

- Jos ei, miten muuttaisitte tai täydentäisitte pykälää tai niiden perusteluja?

-

Muita huomioita lukuun 3

-

Muita huomioita toimeenpanoasetuksesta ja sen muistiosta?

Mitä muuta haluatte kommentoida asetuksen sisältöön tai muistioon nähden?

-

Yleistä

Onko asetuksen rakenne mielestänne selkeä sen soveltamisen kannalta?

Jos katsotte, että asetuksen rakenne edellyttää tarkennuksia, voisitteko tarkentaa miltä osin ja miten?

-

1 luku Yleiset säännökset

1 § Soveltamisala

2 § Suhde muuhun lainsäädäntöön

Ovatko asetuksen soveltamisala ja suhde muuhun lainsäädäntöön selkeät?

-

Miltä osin täydentäisitte tai muuttaisitte 1 luvun säännöksiä?

-

Muita huomioita lukuun 1

-

2 luku Tuen käyttökohteet ja tukea koskevat yleiset säännökset

Onko tukea koskevista yleisistä säännöksistä säädetty selkeästi ja ehdotettua rahoituslakia tarpeellisesti täydentäen?

-

Luvun 4 - 8 §:t vastaavat pääosin voimassa olevaa sääntelyä. Onko näiltä osin ehdotuksia säännösten sisällön kehittämiseksi?

-

Miltä osin tarkentaisitte tai muuttaisitte 2 luvun muita säännöksiä?

-

Muita huomioita lukuun 2

-

3 luku Tukimenettely

Luvun säännökset tulisivat sovellettavaksi kaikkiin ehdotetun rahoituslain nojalla myönnettäviin tukiin (kansalliset alueiden kehittämisen varat, EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman varat ja Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman kansallinen vastinrahoitus), mutta luvun säännöksistä voitaisiin tukilajikohtaisesti poiketa 4 - 6 luvussa. Ovatko 3 luvun säännökset tämä huomioiden riittävän selkeitä ja soveltuvia kaikkiin mainittuihin tukilajeihin?

-

Luvun säännökset tulisivat sovellettavaksi myös Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien kansalliseen vastinrahoitukseen. Näettekö erityisesti näiltä osin ongelmia luvun säännösten sovellettavuudessa?

-

Ehdotetun rahoituslain nojalla myönnettävissä tuissa tulee rahoituslain ohella sovellettavaksi myös valtionavustuslaki. Onko tukimenettelystä tältä osin säädetty selkeästi suhteesta valtionavustuslakiin? Onko valtionavustuslain säännöksiä avattu riittävästi muistiossa?

-

Ehdotetussa 15 §:ssä säädettäisiin ennakosta ja sen kuittamisesta nykyistä tarkemmin (Interregin kansallisen vastinrahoituksen osalta kuittamisesta säädettäisiin poikkeus 42 §:ssä). Onko ennakosta ja sen kuittamisesta säädetty selkeästi ja riittävästi?

-

Ehdotetussa 16 §:ssä säädettäisiin tuen maksamisen hakemisesta ja voimassa olevaan nähden sääntelyä tarkennettaisiin EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman ja kansallisiin alueiden kehittämisen varoihin sovellettavien uusien kustannusmallien käyttöönoton vuoksi. Onko sääntely riittävän selkeää?

-

Ehdotetussa 19 §:ssä säädettäisiin ohjausryhmästä nykyistä tarkemmin. Onko säännös riittävä ja selkeä?

-

Miltä osin muuten tarkentaisitte tai muuttaisitte 3 luvun säännöksiä? (pyydämme kohdentamaan ehdotukset pykälittäin)

-

Muita huomioita lukuun 3

Lausuntopalvelussa esitetään yleisestä hankkeiden enimmäiskestoajasta luopumista. Muutoksen myötä muutoshakemusten tarve oletettavasti vähenee. Tämä tukee yleistä tavoitetta hankehallinnon keventämisestä. Hankehallinnon keventämistä tukee myös mahdollisuus muutoshakemusten vireille avaamiseen tuen saajan toimesta ilman, että viranomaisen erikseen avaa hakemuksen tuen saajan käsiteltäväksi. Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että rahoituskaudella 2021-2027 toimenpiteitä hallinnon keventämiseksi jatketaan.

4 luku Kansallisilla alueiden kehittämisen varoilla rahoitettujen hankkeiden kustannusten tukikelpoisuutta koskevat ja muut erityiset säännökset

Luvun säännökset tulisivat sovellettavaksi vain kansallisista alueiden kehittämisen varoista rahoitettaviin tukiin. Kustannusten tukikelpoisuutta koskevia säännöksiä tarkennettaisiin voimassa olevaan asetukseen nähden ja tukikelpoisuudesta säädettäisiin pääosin yhteneväisesti EU:n alue- ja rakennepolitiikan tukien kanssa viittaamalla pykälissä tukikelpoisuusasetuksen säännöksiin. Onko yhteneväinen sääntely kansallisissa alueiden kehittämisen varojen ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan varojen hankkeiden kesken kannatettavaa?

-

Miltä osin kansallisissa alueiden kehittämisen varoista rahoitettavien hankkeiden kustannusten tukikelpoisuudesta tulisi säätää toisin kuin tukikelpoisuusasetuksessa säädetään?

-

Ehdotetussa 21 §:ssä säädettäisiin kansallisten alueiden kehittämisen varojen hankkeen enimmäiskestoksi kolme vuotta, mikä vastaisi voimassa olevaa. EU:n alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden osalta enimmäiskeston säätämisestä ehdotetaan luovuttavaksi. Onko enimmäiskeston rajaaminen tarpeen?

-

Ehdotetussa 24 §:ssä säädettäisiin luontoissuorituksesta osana hankkeen omarahoitusta. Pitäisikö luontoissuoritus sallia paitsi osana omarahoitusta mutta myös laajemmin yksityistä rahoitusosuutta ja miksi? Miten muuten luontoissuoritusta koskevaa säännöstä pitäisi kehittää?

-

Voimassa olevan rahoitusasetuksen 26 §:ssä säädetystä vastikkeellisen työ tai tuotantopanoksen luovutuksesta ehdotetaan luovuttavaksi. Onko ratkaisu kannatettava? Jos katsotte, että säännös olisi edelleen tarpeen, perustelkaa kantanne.

-

Miltä osin muuten tarkentaisitte tai muuttaisitte 4 luvun säännöksiä? (pyydämme kohdentamaan ehdotukset pykälittäin)

-

Muita huomioita lukuun 4

-

5 luku Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaa koskevat erityissäännökset

Luvun säännökset tulisivat sovellettavaksi vain Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta rahoitettaviin tukiin. Onko näitä tukia koskevista erityissäännöksistä säädetty selkeästi?

-

Ehdotetussa 34 §:ssä säädettäisiin uudesta ryhmähankkeesta rahoituslakia tarkentavia säännöksiä. Onko säännös riittävä ja selkeä?

-

Miltä osin tarkentaisitte tai muuttaisitte 5 luvun säännöksiä? (pyydämme kohdentamaan ehdotukset pykälittäin)

-

Muita huomioita lukuun 5

Ekosysteemisopimusten hankkeissa kaupunkien muodostama johtoryhmä tekee valinnan rahoitettavista hankkeista (esitys välittävälle toimielimelle, josta viranomainen voi poiketa vain laillisuus- tai ohjelmanmukaisuussyistä). Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että kaupunkien ja välittävän toimielimen välinen prosessi muotoillaan hallinnollisesti mahdollisimman ketteräksi. Ekosysteemisopimuksille on varmistettava riittävä rahoitus, ja niitä tulee voida rahoittaa myös muualta kuin kestävän kaupunkikehittämisen ohjelmasta.

6 luku Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien kansallisen vastinrahoituksen toimeenpanoa koskevat erityissäännökset

Luvun säännökset tulisivat sovellettavaksi vain Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman kansalliseen vastinrahoitukseen. Onko Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien kansallisen vastinrahoituksen toimeenpanoa koskevista erityissäännöksistä säädetty riittävästi ja selkeästi?

-

39 § Interreg-ohjelmien kansallisen vastinrahoituksen määrä

Onko teillä kommentoitavaa Interreg-ohjelmien kansallisen vastinrahoituksen määrään sekä esitettyihin myöntörajoihin?

-

Miltä osin tarkentaisitte tai muuttaisitte luvun 6 säännöksiä?

-

Muita huomioita lukuun 6

-

Muita huomioita rahoitusasetuksesta ja sen muistiosta

Näkemykset ja kommentit, jotka eivät sisälly aiempiin kohtiin

-

Yleistä

Onko asetuksen rakenne mielestänne selkeä sen soveltamisen kannalta?

Jos katsotte, että asetuksen rakenne edellyttää tarkennuksia, voisitteko tarkentaa miltä osin ja miten?

Mitä muuta haluatte kommentoida asetuksen sisältöön tai muistioon nähden?

-

1 luku Yleiset säännökset

2 § Määritelmät

Onko asetukseen tarpeellista ottaa määritelmiä koskeva erillinen pykälä?

o Onko asetuksessa käytetty käsitteistö mielestänne selkeää?

o Mitkä käsitteet edellyttäisivät tarkennusta ja miten?

-

4 § Tukikelpoisuuden edellytykset

Ovatko tukikelpoisuuden edellytykset näkemyksenne mukaan selkeät? Jos eivät,

- Miltä osin katsotte edellytykset epäselväksi ja miksi katsotte kohdan epäselväksi?
  - Tulisiko muistiota tältä osin tarkentaa?
  - Miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?
-

5 § Hankkeen tulot

Onko hankkeen tulot ja niiden käsittely määritelty pykälässä riittävän selkeästi? Jos ei,

- Miltä osin tulojen määrittely ei ole riittävän selkeää?
  - Tulisiko muistiota tältä osin tarkentaa?
  - Miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?
-

Muita huomioita luvun 1 pykäliin ja muistioon

-

2 luku Palkkakustannusten tukikelpoisuus ja yksinkertaistetut kustannusmallit

6 § Palkkakustannusten tukikelpoisuus

Ovatko palkkakustannusten tukikelpoisuutta koskevat yleiset periaatteet riittävän selkeät? Jos eivät,

- miltä osin periaatteet ovat epäselviä ja miksi katsotte kohdan epäselväksi?
  - Tulisiko muistiota tältä osin tarkentaa ja miltä osin?
-

7 § Palkkakustannusten yksikkökustannusmalli

Onko palkkakustannusten yksikkökustannusmalli määritelty pykälässä riittävän selkeästi? Jos ei,

- miltä osin pykälää tulisi tarkentaa?
- Voisitteko perustella tarkennusta edellyttävän kohdan?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

-

8 § Välittömien palkkakustannusten korvaaminen tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen sekä prosenttimääräinen korvaus palkkakustannusten sivukuluista

Onko palkkakustannusten korvaaminen tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen mielestänne riittävän selkeästi määritelty pykälässä?

Onko prosenttimääräinen korvaus palkkakustannusten sivukuluista mielestänne riittävän selkeästi määritelty pykälässä?

- Jos näin ei ole, miltä osin pykälää tulisi tarkentaa?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

-

10 § Prosenttimääräinen korvaus Euroopan aluekehitysrahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettavissa kehittämishankkeissa eräissä tapauksissa

11 § Prosenttimääräinen korvaus Euroopan aluekehitysrahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettavissa investointihankkeissa

12 § Prosenttimääräinen korvaus Euroopan sosiaalirahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettavissa kehittämishankkeissa eräissä tapauksissa

Onko pykälien muotoilu ja sisältö riittävän selkeää? Jos ei,
o miltä osin muotoilua tulisi tarkentaa pykäläkohtaisesti?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi (tarkennukset pykäläkohtaisesti)?

-

16 § Kertakorvausten määrän vahvistaminen

Onko kertakorvausten määrän vahvistamisesta säädetty riittävän selkeästi? Jos ei,

o miltä osin pykälän muotoilu edellyttäisi tarkentamista?

o Miten muotoilua tulisi tarkentaa pykälässä?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

-

Muita huomioita luvun 2 pykäliin ja muistioon

-

3 luku Tosiasiallisesti aiheutuneet kustannukset ja eräiden kustannusten tukikelpoisuus

19 § Hankinnat

Onko hankinnasta aiheutuvien kustannusten tukikelpoisuus ja kustannusten kohtuullisuuden arvioiminen määritelty riittävän selkeästi määritelty? Jos ei,

o miltä osin pykälää tulisi tarkentaa?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

-

Onko arvonlisäveron tukikelpoisuudesta ja sen osoittamisesta säädetty riittävän selkeästi? Jos ei,

o miltä osin pykälää tulisi tarkentaa?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

-

25 § Tuen ulkopuolelle jäävät kustannukset

Onko tuen ulkopuolelle jäävistä kustannuksista säädetty riittävän kattavasti ja selkeästi? Jos ei, o miltä osin pykälää tulisi tarkentaa?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

-

Muita huomioita luvun 3 pykäliin ja muistioon

-

4 luku Erinäiset säännökset

26 § Tukipäätöksessä hyväksytyjen kustannuslajien väliset muutokset

Selkeyttääkö kustannuslajien välisestä muutoksesta säädetty hankkeiden toimeenpanoa? Jos ei, o miltä osin pykälää tulisi tarkentaa?

Jos muistiota tulisi tarkentaa, miltä osin katsotte muistion puutteelliseksi tai epäselväksi?

-

Muita huomioita tukikelpoisuusasetuksesta

Näkemykset ja kommentit, jotka eivät sisälly aiempiin kohtiin

-

IV Mitä muuta haluatte sanoa?

Näkemykset ja kannanotot, jotka eivät sisälly edellä asetuskohtaisesti esille tuomaanne

-

Riila Anu
Helsingin kaupunki, Kaupunginkanslia